

Budoucnost vzdělávání je v jeho pestrosti

Doba, kdy si učitelé v posluchárnách vystačili s křídou, tabulí, ukazovátkem a seznamy doporučené literatury, je pryč. Vzdělávání se vyvíjí stejně jako všechno ostatní, a pedagogové i studenti s ním musejí držet krok.

Jarní nouzový stav vyvolaný koronavirovou pandemií tuto evoluci chtít nechtě uspil. Především z distančního vzdělávání se stal jeden z nejskloňovanějších pojmů a školství v celé zemi hledalo způsoby, jak učit, když se do škol nemůže. Pedagogy a studenty propojily webkamery, na dálku se konaly konzultace i zadávaly seminární práce.

Oddělení Celoživotní a distanční vzdělávání Západočeské univerzity v Plzni tehdy spolu s ministerstvem školství vytvořilo podpůrné materiály pro zajištění online výuky. Vedoucí oddělení Lucie Rohlíková říká, že školy před rokem 2020 neměly takovou potřebu příliš se zaměřovat na jiné typy studia. „Měli jsme dostatek studentů v prezenční formě a poptávka nebyla taková. Teď se ovšem ukázalo, že distanční vzdělávání je relevantní forma výuky a i v České republice je potřeba umět vzdělávat kombinovanou nebo distanční formou,“ tvrdí. Změna přišla bez času na přípravu. „Pedagogům i studentům se najednou otevřely nové možnosti, dostali šanci si zkusit nové formy studia a uvědomit si jejich limity i benefity. Pestrost nabídky těchto způsobů vzdělávání by do budoucna určitě měla zůstat zachována. Nejde rozhodně o to, násilím přecházet na distanční formu, když to není potřeba,“ upozorňuje.

Vzdělávání na dálku, kombinovaným způsobem nebo formou celoživotního vzdělávání, se přitom dříve vytýkala náročnost přípravy a problematická efektivnost takového studia. „Vždy totiž záleží na jednotlivci, jak bude schopný se učit, jakou bude mít vůli studium dokončit, když bude studovat sám a nebude například v kolektivu, který by ho podržel. I v distančním studiu jsou ale možnosti, jak studentům pomoci překonat izolaci a například je na dálku zkontaktovat s ostatními, aby se studijní skupina nerozpadla. Předpokládá to ovšem, že vyučující budou těchto technik znát a budou je moci efektivně použít,“ pokračuje Lucie Rohlíková.

O zmíněných technikách se mluví jako o moderních přístupech ke vzdělávání. Co si pod tím ale představíte?

„Základ vzdělávání by v současné době měl být v učení zaměřeném přímo na studenta. Nesnažíme se jen předávat učivo nějaké mase studentů, ale snažíme se vědět, koho učíme, vycházet z jeho potřeb, z jeho znalostí a individuálních cílů. Zajímáme se zkrátka o člověka, který se má učit samostatně, být sám aktivní, a podle toho můžeme volit různé nástroje, jak studentům pomoci,“ říká Lucie Rohlíková s tím, že každému může vyhovovat jiný přístup. „Když se student lépe učí z textu,

poskytneme mu text, jiný se zase lépe učí z video- či audiozáznamu přednášky... My jako vysokoškolští učitelé bychom měli vědět o paletě nástrojů, které máme k dispozici, protože čím více možností známe, tím více jich můžeme použít podle potřeb jednotlivce,“ dodává.

Oddělení Celoživotní a distanční vzdělávání Západočeské univerzity v Plzni proto kromě jiného pořádá pro pedagogy kurzy, pomocí nichž je s moderními výukovými metodami seznamuje. Kurzy vysokoškolské pedagogiky sdružuje platforma PEDADESK a jsou určeny nejen začínajícím vysokoškolským učitelům, kteří by si chtěli zlepšit své pedagogické schopnosti, ale i jejich zkušenějším kolegům. Inspirujte se, diskutujte, poraďte se, sdílejte, to je motto platformy PEDADESK. Pedagogové mohou díky tomu zařazovat do výuky netradiční metody, vylepšovat studijní materiály, sestavovat pro studenty online kurzy, učit se studenty motivovat a předcházet jejich neúspěšnosti. „Nabízíme řadu kurzů, při nichž se lidé školí v oblasti aktivizujících přístupů k výuce. Dobrou praxi sdílíme například živě a online prostřednictvím webinářů,“ pokračuje Lucie Rohlíková s tím, že o nabídce se může každý přesvědčit na webu czv.zcu.cz. Celoživotní a distanční vzdělávání má také

Tým vysokoškolské pedagogiky, což jsou odborníci vybraní napříč Západočeskou univerzitou, kteří dokáží poradit s konkrétními obory.

Kromě stávajících vysokoškolských pedagogů se ale myslí také na novou generaci učitelů, tedy na studenty Fakulty pedagogické, kteří budou učit na základních a středních školách a s moderními výukovými metodami by si měli tykat. Přednáší jim o nich právě Lucie Rohlíková. „Dnešní děti se narodily do světa počítačů. Na jednu stranu se nebojí technologií, zajímají se o ně, berou je jako běžnou součást života, sledují nové technologie a mají na to čas. Na druhou stranu ovšem neznají míru, neuvědomují si nebezpečí, práci s počítačem si idealizují a chtějí si hlavně hrát. S tím vším musí budoucí učitelé počítat. Učíme je proto, jak při práci s dětmi techniku správně využívat. Důležité ale je zavést technologie také jako komunikační prostředek, například když jsou děti nemocné a potřebují s učitelem mluvit,“ říká.

„Jsou to všechno možnosti, které dříve nebyly, ale když o nich budeme vědět, můžeme je využívat. V tom je budoucnost,“ dodává Lucie Rohlíková. ●

